

Zavod za uveljavljanje pravic
avtorjev, izvajalcev in producentov
avdiovizualnih del Slovenije, k.o.

Ministrstvo za kulturo
Minister dr. Vasko Simoniti
Maistrova ulica 10

1000 Ljubljana

Ljubljana, 26. 03. 2020

Spoštovani gospod minister za kulturo dr. Vasko Simoniti,

danes mineva leto dni od sprejema [Direktive o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu v Evropskem parlamentu](#). Direktiva je pomemben mejnik v zagotavljanju pravic avdiovizualnim ustvarjalcem, v času pandemije koronavirusa covid-19 pa se je izkazalo, da je njena **USTREZNA** in **ČIMPREJŠNJA IMPLEMENTACIJA** v nacionalne zakonodaje (skupaj z določbami o pravičnem in proporcionalnem nadomestilu) še kako nujna.

Milijoni uporabnikov zdaj, ko so v različnih oblikah izolacije ali karantene, dostopajo do vsebin prek spleta. To pomeni še več uporabe avdiovizualnih del, predvsem pa še več prihodkov za ponudnike teh vsebin (t.i. platforme). Navkljub povečani konzumaciji avdiovizualnih del na spletu pa nadomestil za ustvarjalce ni. V tej težki situaciji, ko ne morejo delati, se zato srečujejo še z večjimi finančnimi težavami, kot bi se, če bi imeli ustrezno urejeno pravno okolje. Večina njih namreč nima redne zaposlitve in delo opravlja s statusom samostojnih podjetnikov oz. samozaposlenih v kulturi.

Če bi Direktiva že bila implementirana, bi avdiovizualni ustvarjalci prejeli pravično in proporcionalno nadomestilo in bi tako veliko lažje prebrodili trenutne razmere. Če morda pred letom komu še ni bilo povsem jasno, zakaj si avdiovizualni ustvarjalci in njihove kolektivne organizacije prizadevamo za uzakonitev pravičnega in proporcionalnega nadomestila, je pandemija covid-19 zdaj dala odgovor. Nujno je, da države članice EU v svoje zakonodaje čim prej prenesejo Direktivo, še zlasti določbo o ustreznem nadomestilu.

Države članice imajo sicer za implementacijo Direktive čas do junija 2021, vendar tistih proaktivnih prav nič ne ovira, da nalogo opravijo predčasno. Tudi pri nas je razprava formalno že odprta, žal pa so predvideni sestanki zaradi situacije odpadli. Kljub vsemu vas prosimo, da pri odločanju pomislite na avdiovizualne ustvarjalce in izjemno koriščenje njihovih del in da v tej luči naredite vse, da Direktivo čim prej sprejmemo.

AIPA, k.o. | Dvorakova ul. 5, SI-1000 Ljubljana | T + 386 1 75 56 219 | W www.aipa.si | ID za DDV SI93521812 | matična št. 2346907

Direktiva – in predvsem njen 18. člen – predvideva neodpovedljivo pravico do nadomestila za uporabo del na zahtevo, tega morajo plačati ponudniki vsebin, zbirajo pa naj ga kolektivne organizacije.

Kot je razvidno iz priložene študije, je dodana vrednost zaposlenega v avdiovizualnem sektorju večja, kot pri izvoznikih, prav tako pa je prispevek, ki ga avdiovizualni sektor daje slovenskemu gospodarstvu, velik. Če želimo, da bo slovensko gospodarstvo tudi v bodoče izkoriščalo priložnosti, ki jih nudi avdiovizualna industrija, je treba zagotoviti ustrezno pravno podstat. Le tako bodo lahko ustvarjalci dobili ustrezno in pravično plačilo za svoje delo tudi z naslova uporabe na spletu. S tako uzakonjenimi pravičnimi nadomestili za avdiovizualne ustvarjalce ohranjamo njihovo **nadaljnje delo, prispevek k gospodarstvu ter razvoj slovenske kulture.**

Gregor Štibernik,
direktor AIPA

Priloge:

- Študija državnih podpor ter ekonomskih in fiskalnih učinkov avdiovizualne Industrije v Sloveniji – Deloitte Slovenija, september 2019.